

Kancelaria Radcy Prawnego

Agnieszka Misiejuk

Białystok, dnia 08.02.2010 r.

OPINIA PRAWNA

sporządzona na zlecenie Stowarzyszenia Forum Recyklingu Samochodów w Warszawie

1. Stan faktyczny i pytanie:

Pismem z dnia 30 stycznia br. Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów w Warszawie zwróciło się o wyjaśnienie następującego zagadnienia:

„ Czy przedsiębiorca prowadzący stację demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, obliczając poziomy odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, może uwzględnić masę odpadów poddanych odzyskowi metodą R14 lub R15, na którą uzyskał zaświadczenie potwierdzające odzysk lub zaświadczenie potwierdzające recykling?”

2. Stan prawny i opinia:

Zasady obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji regulują:

- ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. (Dz.U. nr 25, poz. 202, z późn. zm. – zwana dalej: ustawą o recyklingu)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24.10.2005 r. w sprawie obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. nr 212, poz. 1774, zwane dalej Rozporządzeniem MŚ).

Zgodnie z treścią art. 28 ust. 3 ustawy o recyklingu, przy obliczaniu poziomów odzysku pojazdów wycofanych z eksploatacji do odzysku zalicza się działania oznaczone jako R1-R9 i **R13 – R15** w załączniku nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. nr 62, poz. 628, z późn. zm.).

W ust. 4 art. 28 ustawy o odpadach wymienione zostały natomiast działania, które zalicza się do recyklingu przy obliczaniu poziomów recyklingu. Są to mianowicie działania oznaczone w załączniku nr 5 do ustawy o odpadach jako R2 – R9, **R14 i R15**.

Szczegółowe zasady obliczania poziomów odzysku i recyklingu uregulowane zostały przepisami Rozporządzenia MŚ.

Zgodnie z § 5 ust. 3 Rozporządzenia MŚ przy obliczaniu poziomu recyklingu, obok masy przeznaczonych do ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z

Kancelaria Radcy Prawnego

Agnieszka Misiejuk

przyjętych w danym roku sprawozdawczym pojazdów wycofanych z eksploatacji (oznaczone symbolem P), należy uwzględnić również masy odpadów oznaczone symbolem R, któremu przypisana jest, suma mas:

- odpadów poddanych recyklingowi w stacji demontażu, przekazanych do recyklingu – na podstawie zaświadczeń potwierdzających recykling oraz wywiezionych za granicę w celu poddania procesowi recyklingu – na podstawie dokumentów potwierdzających wywóz, z wyłączeniem odpadów przeznaczonych do przekazania i przekazanych do strzępiarki,
- frakcji materiałowych pochodzących ze strzępiarki, których zagospodarowanie zalicza się do recyklingu – na podstawie wyników próby strzępienia – jako iloczyn masy odpadów przeznaczonych do przekazania oraz przekazanych do strzępiarki i sumy procentowych udziałów frakcji.

Upraszczając nieco, można stwierdzić, że przy obliczaniu poziomu recyklingu uwzględnia się:

1. masę części przeznaczonych do ponownego użycia (P),
2. masę odpadów oznaczonych symbolem R, tj.
 - 2.1 poddanych recyklingowi – co powinno być udokumentowane zaświadczeniami potwierdzającymi recykling (przy czym dodać należy, że w stacji demontażu, co do zasady, nie prowadzi się recyklingu i zapis dotyczący zaliczenia masy odpadów poddanych recyklingowi w stacji demontażu jest martwy) lub dokumentami potwierdzającymi wywóz odpadów za granicę w celu poddania recyklingowi,
 - 2.2 masę frakcji materiałowych pochodzących ze strzępiarki, których zagospodarowanie zalicza się do recyklingu.

Analogicznie, przy obliczaniu poziomów odzysku (§ 5 ust. 2 Rozporządzenia MŚ) uwzględnia się:

1. masę części przeznaczonych do ponownego użycia (P),
2. masę oznaczoną symbolem O, tj.:
 - 2.1. masę odpadów poddanych recyklingowi – czyli masę wszystkich odpadów oznaczonych symbolem R we wzorze na obliczanie poziomu recyklingu,
 - 2.2. masę odpadów poddanych procesom **odzysku energii** – na podstawie zaświadczeń potwierdzających odzysk oraz wywiezionych za granicę w celu poddania procesom odzysku energii – na podstawie dokumentów potwierdzających wywóz,
 - 2.3. masę frakcji materiałowych pochodzących ze strzępiarki, których zagospodarowanie zalicza się do innych niż recykling procesów odzysku.

Procesy oznaczone jako R14 i R15, o jakich mowa w pytaniu Zleceniodawcy, stosownie do załącznika nr 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2005 r. o odpadach, oznaczają:

- R14 – Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części
- R15 – Przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu.

Są to procesy odzysku – zgodnie z definicją z art. 3 ust 3 pkt 9 ustawy o odpadach. Poddanie odpadów procesom odzysku metodą R14 lub R15 powinno być potwierdzone przez

Kancelaria Radcy Prawnego

Agnieszka Misiejuk

przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie odzysku lub recyklingu zaświadczeniem potwierdzającym odzysk, stosownie do treści art. 29 ustawy o recyklingu. Przy czym zaznaczyć należy, że wykluczone jest potwierdzenie poddania odpadów recyklingowi metodą R14 lub R15 i wystawienie zaświadczenia potwierdzającego recykling na masę odpadów poddanych odzyskowi w procesie R14 lub R15, bowiem **wymienione procesy nie mieszczą się w definicji recyklingu, określonej w art. 3 ust. 3 pkt 14 ustawy o odpadach.**

Przechodząc do udzielenia odpowiedzi na postawione przez Zleceniodawcę pytanie należy zwrócić uwagę na następujące kwestie:

1. poddanie odpadów procesom oznaczonym jako R14 lub R15 może być potwierdzone wyłącznie zaświadczeniem potwierdzającym odzysk
2. analiza wyżej przytoczonych przepisów Rozporządzenia MŚ prowadzi do wniosku, że masa odpadów poddana odzyskowi, nie będącemu recyklingiem, może być uwzględniona wyłącznie przy obliczaniu poziomu odzysku i tylko wówczas, gdy odzysk jest odzyskiem energii.

Przy czym zaznaczyć należy, że powyższe nie dotyczy masy wymontowanych części przeznaczonych do ponownego użycia oraz masy odpadów przekazanych i przeznaczonych do przekazania do strzępiarki.

Konkludując, stwierdzić należy, że odzysk odpadów metodą R14 lub R15 nie został uwzględniony w przepisach Rozporządzenia MŚ (poza masą odpadów przekazanych i przeznaczonych do przekazania do strzępiarki) i wbrew literalnemu brzmieniu art. 28 ust 3 i 4 ustawy o recyklingu, zawarte w Rozporządzeniu wzory na obliczanie poziomów odzysku i recyklingu nie dają możliwości zaliczenia masy odpadów poddanych odzyskowi w procesie R14 lub R15 ani do recyklingu, ani do odzysku, nawet jeśli przedsiębiorca dysponuje zaświadczeniami potwierdzającymi odzysk.

Oczywiście w tym miejscu w wątpliwość można poddać zgodność przepisów Rozporządzenia MŚ z przepisami ustawy o recyklingu (tj. z przepisami aktu wyższego rzędu), niemniej przedsiębiorca, który wbrew przepisom Rozporządzenia MŚ zechce uwzględnić masy odpadów poddanych procesom R14 lub R15 przy obliczaniu poziomów odzysku i recyklingu, narazi się na zarzut sporządzenia nierzetelnego sprawozdania o pojazdach wycofanych z eksploatacji, a swych racji będzie mógł dochodzić na drodze sądowej w ewentualnym sporze z inspekcją ochrony środowiska lub Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, udzielającym dopłat do demontażu.

RADCA PRAWNY
Agnieszka Misiejuk